

Inför tryck

Färger:

CMYK eller dekorfärger. Observera att inga dubbletter av dekorfärgerna är tillåtna.

Bilder:

Spara bilderna som EPS (objektgrafik) eller TIFF (pixelbilder)

Högupplösta (minst 300 ppi) eller vektoriserade (objektgrafik).

Glöm ej att bifoga bildfiler om du skickar originaldokument (indd).

Typsnitt:

Ska alltid vara inkluderat i PDF-filen eller bifogat till originaldokumentet (indd).

Utfall:

Om du har en utfallande layout måste dokumentet ha 3 mm utfall.

Dina objekt måste alltså ligga 3 mm utanför ditt format.

Är ditt format 210x297 mm (A4), så är det alltså fortfarande 210x297 mm efter att du lagt till utfallet. De 3 mm är ett tillägg utanför formatet för att tryckeriet ska kunna skära snygga kanter.

Format:

(tex A3, liggande eller stående) Dokumentet ska vara i samma format som din färdiga trycksak.

Utskrift:

Skicka alltid med en utskrift eller exemplar av tidigare tryck eller ett provtryck

Om färger

Man grupperar in tryck i två grupper, 4-färgs och dekorfärgstryck. Vid 4-färg blandas de fyra färgerna till önskade färger och vid dekorfärger använder man färdigblandade PMS-färger. Så dessa båda grupper ska ej blandas.

4-färg (CMYK)

Här trycker man med processfärger. Vill man få fylligare/mustigare svart ska man blanda C:60 M:40 Y:30 K:97.

Dekorfärg

Här använder man PMS-skalan för att bestämma vilka kulörer man vill trycka i. Ange bara vilket PMS-nr du önskar. Du kan också sända en referensbild/trycksak, så ser tryckeriet till att det blir rätt färg.

OBS! Kontrollera att det bara finns EN variant av varje PMS-färg. Man får inte blanda Coated, Uncoated, Matt m.m. För de räknas som varsin färg även om de har samma nr. Har du t.ex. både 300 U och 300 C i ditt dokument så måste du korrigera detta!

Om typsnitt

Typsnitt ligger alltid på varje dator. Finns inte typsnitten i den dator det ska skrivas ut ifrån, måste man skicka med typsnitten i en mapp. Det gör du när du packar för tryck i Indesign.

Om du gör en pdf-fil kan du välja att bädda in typsnitten i filen.

Använd helst PostScript typsnitt, TrueType typsnitt kan innebära problem.

Välj inte kursivt, fet och andra varianter med hjälp av programmets meny utan välj den riktiga fonten. T.e.x. Times, bold.

Om du gjort hela jobbet i Illustrator, Freehand eller CorelDraw så konvertera alltid eventuell text till banor (vektor/objektgrafik). Då slipper du alla typsnittsproblem och kan använda vilket typsnitt du vill.

Exportera för att skicka indd-fil

indd = Indesign originalfil

När du lämnar originalfiler till tryckeri är det viktigt att du får alla filerna med dig.

Det vill säga dokumentet, bilderna och typsnitten.

Detta kan man göra enkelt i Indesign: **Arkiv > Preflight > Packa.**

Exportera för pdf

I InDesign:

Arkiv > Adobe PDF-förinställningar > Tryckkvalitet

Färghantering på.

Konvertera RGB, bevara värden för CMYK. PDFx1a är säkrast

Typsnitt ska bäddas in

Kolla igenom din PDF

Uppgift: Layouta ett bokomslag

Gör en framsida och baksida till en påhittad bok. På baksidan skriver du en kort resume av innehållet.

Först ska du skissa ditt bokomslag på papper. Ha gärna färger, annars skriver du in vilka färger du ska ha i text.

Beskriv också din målgrupp, genre och vad du vill uppnå för effekt med omslaget.

Motivera färger, typsnitt, komposition i bilder, layout.

Lämna in innan du börjar jobba i datorn! (Jag kopierar och lämnar tillbaka din skiss)

Därefter börjar du jobba i InDesign och Photoshop. Redigera bilderna i Photoshop!

Nu är det dags att börja öva på att optimera filerna för tryck. Det innebär att bilder ska sparas högupplösta, i formatet TIFF och färgläget CMYK, samt att Indesign-filen ska packas med tillhörande typsnitt och bildfiler. Detta kommer vi att gå igenom!

Tänk alltså på den slutliga bildens upplösning, färgläge och filformat!

Uppgift: Layouta ett bokomslag, forts

Framsidan:

- passa till bokens innehåll
- titel
- namn på författare
- förlag
- Använd gärna ett foto du tagit själv!

Tänk på:

- Genre och målgrupp
- Storlek på boken
- Marginaler
- Typsnitt
- Filformat på bilder (Ska vara TIFF, dvs okomprimerat)
- Upplösning och färgläge på bilder (Upplösning 300 dpi, färgläge CMYK)

Uppgift: Layouta ett bokomslag, forts

Kunskapskrav:

Eleven visualiserar **med viss säkerhet (C,E)** / **med säkerhet (A)** idéer och använder **i samråd** med handledare manuella skisser och relevanta digitala grafiska tekniker och program. Eleven för ett **enkelt (E)** / **välgrundat (C)** / **välgrundat och nyanserat (A)** resonemang om sitt val av innehåll och uttrycksätt, utifrån målgrupp, sammanhang och önskad effekt samt med utgångspunkt från de grafiska uttrycksmedlen typografi, layout, färglära, komposition och materiallära.

Eleven planerar och genomför, utifrån grafiska idéer, med viss säkerhet och med tillfredsställande teknisk kvalitet (E) / med säkerhet och med god teknisk kvalitet (A), processer och produktioner i relevanta grafiska program. Detta gör eleven inom överenskomna ramar vad gäller leverans, distribution, ekonomi och teknisk kvalitet.

Dvs: Planera bokomslaget och göra en skiss innan (visualisera idén).

Utifrån sin idé kunna redogöra för och motivera sitt val av innehåll, typografi, layout, färglära, komposition, målgrupp och önskad effekt hos målgruppen.

Därefter genomföra, utifrån idén, en produktion i grafiskt program, inom överenskomna ramar (leverans, distribution, ekonomi, och teknisk kvalitet)